

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Aurea Rosa id est preclarissiam[!] expositio sup[er]
euangelia totius anni: de Tempore [et] de Sanctis. tam
s[ecundu]m ordine[m] Predicato[rum] q[uam]
s[ecundu]m Curia[m]**

Mazzolini, Silvestro

[Augsburg], 31. Okt. 1510

VD16 M 1750

Casus. xx.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70429](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70429)

De questiōibus impertinētibus

fm quā possunt emi vel in solutiōnē acci-
pi. Et ista inq̄t est cōmuniō: et mibi ma-
gis placet. Nam ista emptiō non est con-
tra aliquā legem scriptā: cum tñ lex phi-
beat emere raptū. *L. de furtis. l. in ciuile.*
et consequenter intelligit esse cōcessā. *Ar-*
gumentū. riiij. q. ij. ebron. Non est etiā cō-
tra legem nature ex hoc q̄ fenerator effi-
ciat impotentior ad restituendū. quia p-
re accipit p̄cium. aut q̄ fiat iniuria domi-
no pignoris. quia scienti et cōsentienti nō
fit iniuria nec dolus. extra de reg. iu. li. vj.
Ergo licet. Item dñi et cōmunitates vo-
lunt talia pacta esse rata. quia alis nullus
vellet feneratori publice: quod multū obest
set ciuitatibz: lz non impediat vel statuāt
quin fiat repetitiō: quia tenerent insolidū:
et statuētes ac obseruantes essent excō-
municati. extra de vsur. ex graui. in Cle-
men. Ergo idem. et p̄cipue quia inq̄t nul-
lus doctor a me lectus hoc dicit expresse.
Sed contra. quia fm Ambro. vltura est
rapina. riiij. q. iij. Siquis. Raptum autē
emi nō potest solu. Est rapina. i. qd illi-
cite adquisitū. Intellige autē nūc res sit fu-
rata: aut sit sacra: que. s. pignori dari ne-
quit: ante factum tamen p̄hibendum est.
quia materia est dubia. Hec omnia ille.
Cum eodem videt sentire magf Petrus
bergo. q̄ viso san. Tho. ij. q. lxxvij. ar.
ij. r. ij. qd. q. vj. ar. ij. et. iij. dist. xv. q. ij.
ar. iij. q. ij. dicit: q̄ non transfert dominiū
in lucro vsurario. et intellige si habet vsū
a p̄prietate distinctum. sed sic in pignore
p̄dito ratione pene posite in cōtractu. Un-
elice istam conclusiōem: q̄ omnibus est
dissuadenda ista emptiō ratiōe dubieta-
tis: sed tamen nolenti desistere nō est ne-
ganda absolutio: nec aliqs post factū co-
gendus est restituere.

Casus. xx.

Veritur vigesimo vtrū
q̄ emēs blada vel alios fructū re-
pore eoz vt postea cari⁹ vēdat:
peccat: Ad hoc rñdet fm Archie. et Ray.
et Guil. q̄ hoc lucy ex se est turpe. riiij. q.
iij. Quicūqz. ideo oportet q̄ honestef ali-
quo bono fine. Si ergo quis hoc facit ad

bonum cōmunitatē: vt Joseph. sic ē meri-
torū: fm Ray. Si p̄o facit ad puissionem
suam nō vt vēdat: et tamē postea vendit:
est licitū fm Guil. Ray. et Inno. et a for-
tiori si facit vt inde elemosynā faciat: dñi
modo cōitas p̄ caritā nō lesat: vt d̄t Ar-
chie. Si p̄o vt negociando lucret vitā su-
am et suoz: licet fm Guil. maxie si aliqd ne-
gociationis genus facere nescit et nō ha-
bet vnde sustentef: dñi modo nō intendat
caritā. Si p̄o facit ex auaricia: vt aliq̄
compellant ab eo emere et ipse vēdat suo
mō: aut si intēdat caritā: est mortale fm
Guil. et tenet restituere paupibz. fm Ray.
ca. riiij. q. v. q̄ habetis. qd fm Guil. est ve-
rū de honestate: sed nō de p̄cepto. Cōcor-
dat p̄dictz scūs Tho. q. ij. q. d̄t: q̄ fm phi-
losophū j. Pol. lucru mercatoris de se est
turpe: q̄ ordinat ad seruitū cupiditati:
ideo oportet q̄ honesto fine honestef: q̄ ē
p̄ seruitio sui: vel elemosyna ad paupes:
vel opulencia cōitatz. Et subdit q̄ bonus
mercator oēs istos fines debet intendere
Ellice p̄clusiones vt vis.

Casus. xxi.

Veritur vigesimoprio:

q̄ licet mercari: Ad hoc re-
spōdeo fm Pisanū tñ emptio.
et Petz de Ancha. in ca. j. de vsur. li. vj.
et Archie. ij. pte. ti. vij. et sanctū Tho. ij.
q. lxxvij. et dico q̄ cum duplex sit com-
mutatio. Una. s. rei ad rem: vel rei ad pe-
cuniam ordinata ad necessitatez vite. Et
alis pecunie ad pecuniā: vel rei ad pecuni-
am ordinata ad lucrum. Prima pertinet
ad iconomos et politicos: qui habent p̄-
videre domū vel ciuitati. Secūda p̄o ad
mercatores: vt paret. j. Polit. Mercator
igit est qui emit aut vendit vt inde lucret
tur. Querere igitur vtrum liceat merca-
ri: est querere vtrum liceat emere vt ven-
datur carius. Et dico q̄ clericis hoc nō li-
cet: fm scūm Tho. et di. lxxvij. Fornica-
rij. Laicis aut licet eo modo q̄ dicit in cō-
clusiōibz. Sed cōtra. quia Lxxvij. sup
Matth. d̄t q̄ nullus debet esse mercator
quia nullus mercator: potest deo placere.
dist. lxxvij. et c̄c̄s. Unde P̄s. Quoniā